

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 2 (318) ЛЮТЫ 2022 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

Хітрэйшы за ўвесь свет не будзеш.

МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ

ПАМЯТАЕМ ПРА АХВЯРЫ ХАЛАКОСТУ

27 студзеня ў Гарадоцкім краязнаўчым музеі прайшло мерапрыемства, прымеркаванае да Міжнароднага дня памяці ахвяраў Халакосту.

Старэйшы навуковы супрацоўнік музея Л. М. Лявонава расказала пра гісторыю Халакоста ў Гарадоцкім раёне, пра падзеі 1941 года па ліквідацыі яўрэяў у Гарадку і пра Праведнікаў свету — жыхароў Гарадоцкага раёна, якія выратавалі габрэйскіх дзяцей, жанчын.

Затым быў паказаны праніклівы фільм «Халакост» пра генацыд габрэяў у Еўропе з 1933 па 1945 г.г. і лёсах габрэяў, якія ацалелі, дзякуючы Праведнікам свету.

Міжнародны дзень памяці ахвяр Халакоста па рашэнні ААН вызначаны штогод на 27 студзеня. У гэты дзень у 1945 годзе савецкія войскі вызвалілі самы буйны з нацысцкіх канцлагераў Аўшвіц (Асвенцым), дзе за час акупацыі было знішчана больш за 1 мільён чалавек. Асноўным спосабам знішчэння габрэяў і іншых вязняў з Беларусі, Польшчы, Украіны і г.д. было: смерць у газавай камеры і спаленне ў крэматорыі.

Лічыцца, што паняцце «Халакост» (са старажытнагрэцкага: «усеспаленне», «знішчэнне агнём», «ахвяraпрынашэнне») дастасавальна выключна для габрэйскага насельніцтва. Аднак дадзеная падзея паўплывала на далейшую барацьбу з любымі праявамі ў свеце нецярпімасці і ксенафобіі.

Пасля паказу фільма Ларыса Міхайлаўна расказала пра Праведнікаў з Гарадоцкага раёна, яўрэях, якія былі тады ў Гарадку і ацалелі.

Таксама быў паказаны відэаролік з выступам Марка Іосіфавіча Крывічкіна, кіраўніка мясцовай суполкі габрэяў. М.І. Крывічкін распавёў пра Гарадок, як габрэйскае мястэчка перад пачаткам вайны, пра тысячы знішчаных габрэяў і дапамогу Фонду сям'і Лазарусаў па ўшанаванні памяці пра халакост у Беларусі і ў Гарадоцкім раёне.

.Гэтае мерапрыемства дазваляе моладзі адчуць усю трагедыю вайны ад фашызму на прыкладзе бязлітаснай ліквідацыі шасці мільёнаў габрэяў, як у Еўропе так і ў нас у Беларусі, і ў Гарадоцкім раёне.

Таксама ўвечары ў 17.30 прайшла гэтая прэзентацыя пра Міжнародны дзень памяці ахвяраў Халакосту і для групы наведвальнікаў з Гарадка.

Наш раён можа стаць прыкладам павагі да яўрэйскай гісторыі, калі будзе больш актыўна і з душой весціся работа па ўшанаванні памяці ахвяр Халакоста ў Гарадку, калі будзе мемарыялізавана месца гарадоцкага гэта.

Пра ўсё гэта трэба памятаць! Гэта не павінна паўторыцца ў любой форме гвалту!

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ІНВЕСТЫЦЫІ

З'ЯВІЛІСЯ НОВЫЯ ГАСПАДАРЫ

Больш чым у 500 аб'ектаў, якія не выкарыстоўваюцца, у Гарадоцкім раёне з'явіліся новыя ўладальнікі.

На жаль, у раёне да гэтага часу застаецца шмат падобных будынкаў, асабліва ўдалечыні ад Гарадка і ажыўленых дарог. Большасць - савецкая спадчына, якое апынулася незапатрабаваным у народнай гаспадарцы ў сілу аб'ектыўных і суб'ектыўных прычын, і будынкі, якія засталіся безгаспадарнымі пасля працэдур банкруцтва прадпрыемстваў.

Аднак мясцовыя ўлады не апускаюць рук, спрабуючы вырашыць гэтую праблему.

- Не заўсёды атрымоўваецца ўдыхнуць другое жыццё ў такія збудаванні - адны не пашкадаваў час, іншым не павезла з месцазнаходжаннем. Аднак шмат хто па сваім тэхнічным стане яшчэ здольны паслужыць на карысць грамадства. Таму мы актыўна рэкламуем такія аб'екты сярод патэнцыйных інвестараў, прапануем выкарыстоўваць на выгадных для іх і нас умовах. У выніку ўдаецца не толькі добраўпарадкаваць аддаленыя населеныя пункты і тэрыторыі, але і арганізаваць новыя вытворчасці і працоўныя месцы, прыцягнуць моладзь на вёску, - сказала намеснік старшыні райвыканкама па эканоміцы Таццяна Варанко. - Працуем адразу ў некалькіх кірунках - арганізуем таргі, здаем нерухомасць у арэнду або перадаем яе ў бязвыплатнае карыстанне. Апошні варыянт даступны толькі для пэўных законам катэгорый юрыдычных асоб, але таксама з'яўляецца эфектыўнай мерай па ўключэнні аб'ектаў у гаспадарчы абарот. Канешне, бюджэт не атрымлівае ў гэтым выпадку даход, але затое аб'ект выкарыстоўваюць, праводзяць бягучы рамонт, плацяць камунальныя плацяжы.

У 2021 годзе на Гарадоччыне праведзена каля 30 аўкцыёнаў, прададзена 56 будынкаў і збудаванняў. Напрыклад, знайшоўся новы ўладальнік для былога сацыяльна-педагагічнага цэнтра ў гарадскім пасёлку Езярышча. Гэта славутасць населенага пункта, які з'яўляецца ўязной брамай Беларусі з боку Расіі. Апошнія гады будынак стаяў безгаспадарным, разбураўся, але неўзабаве інвестар зменіць яго, каб выкарыстоўваць у сферы турызму, - паведаміла Таццяна Анатольеўна. - З'явіліся гаспадары ля жывёлагадоўчых памяшканняў у вёсках Рамні і Дуброва. Былая школа ў вёсцы Халамер'е ў найбліжэйшай будучыніператворыцца ў сучасную базу адпачынку.

У арэнду на Гарадокшчыне здаецца 7, 5 тыс. кв. м плошчаў, якія не выкарыстоўваюцца. За 9 месяцаў у даход дзяржавы паступіла каля 150 тыс. руб. Акрамя таго, заключана звыш 140 дагавораў бязвыплатнага карыстання.

- Мы рэгулярна праводзім інвентарызацыю аб'ектаў, якія не выкарыстоўваюцца і неэфектыўна выкарыстоўваюцца. Вызначаем, якія з іх не могуць далей эксплуатавацца і падлягаюць зносу. На сёння такіх каля 145. Арганізацыі, на базе якіх яны лічацца, шукаюць крыніцы фінансавання. Каб правесці дадзеную працэдуру, патрэбны спецтэхніка і спецыялісты, а ў пэўных законам выпадках нават распрацоўка праектна-каштарыснай дакументацыі. Зрабіць гэта аператыўна, напрыклад, для ўстановы адукацыі або культуры, - праблематычна, - адзначыла Таццяна Варанко. - Тым не менш толькі за мінулы год удалося пазбавіцца ад 20 збудаванняў, у тым ліку старых цялятнікаў, збожжаскладоў і мехмайстэрняў.

Акрамя нездавальняючага тэхнічнага стану будынкаў, яшчэ адна прычына, па якой у пустых будынкаў не з'яўляюцца ўласнікі, - недастатковасць працоўных рэсурсаў у сельскай мясцовасці. Часта фундатараў уладкоўваюць прапанаваныя пляцоўкі і кошты на іх, але, пралічыўшы, у колькі абыйдзецца дастаўка персанала, яны адмаўляюцца ад рэалізацыі планаў.

- Мы сумленныя з пакупнікамі, таму папярэджваем аб цяжкасцях, з якімі прыйдзецца сутыкнуцца. Гэта памяншае колькасць станоўчых вынікаў на аўкцыёнах, затое ўпэўненыя, што ў выпадку здзелкі бізнес замацуецца ў раёне сур'ёзна і надоўга, - удакладніла Таццяна Анатольеўна. - Асаблівы боль для нас - установы адукацыі, якія трапілі пад аптымізацыю. Яны знаходзяцца ў акрузе, дзе засталося мала насельніцтва, таму ў большасці сваёй нецікавыя інвестарам. Разам з тым кожная школа - шматфункцыянальны комплекс збудаванняў у добрым стане. Крыўдна, калі ён гадамі застаецца закінутым і ператвараецца з гонару раёна ў ламачча.

Паводле vitvesti.by

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА

НАЙБОЛЬШЫ ПРЫРОСТ КОЛЬКАСЦІ ІП

У Гарадоцкім раёне зафіксаваны найбольшы прырост колькасці індывідуальных прадпрымальнікаў сярод раёнаў вобласці.

У Віцебскай вобласці ў 2021 годзе індывідуальныя прадпрымальнікі заплацілі плацяжы ў бюджэт на 10,4 працэнта ў супастаўных цэнах у параўнанні з 2020 годам. Пэўны уклад у гэта зрабілі і прадпрымальнікі Гарадоцкага раёна.

Паводле даных на 1 студзеня 2022 года, у Віцебскай вобласці зарэгістравана больш як 23,8 тыс. ІП, у параўнанні з пачаткам 2021 года іх колькасць узрасла на 1,2 працэнта. Дадатная дынаміка адзначаецца ў 11 сельскіх раёнах, а таксама ў Віцебску, дзе колькасць суб'ектаў гэтага сегмента эканомікі павялічылася на 1, 7%, і Наваполацку (2, 1%). Найбольшы рост колькасці ІП зафіксаваны ў Гарадоцкім (7,3%), Сенненскім (6,6%) і Талачынскім (5,5%) раёнах. На 1 снежня 2021 года ў Гарадоцкім раёне было 281 індывідуальны прадпрымальнік і 91 юрыдычная асоба з сярэдняга бізнесу.

У Аршанскім раёне колькасць ІП павялічылася на 2,4 працэнта. Яшчэ ў 10 раёнах склалася адмоўная дынаміка, у тым ліку ў Лепельскім і Расонскім раёнах колькасць ІП скарацілася на 5,4 працэнта, Чашніцкім — на 4,8 працэнта, Ушацкім — на 3,3 працэнта.

Усяго ў Віцебскай вобласці на пачатак года зарэгістравана больш за 31,6 тыс. суб'ектаў малога і сярэдняга бізнесу, у тым ліку больш за 7,8 тыс. юрыдычных асоб. У 2021 годзе ад гэтай катэгорыі плацельшчыкаў у бюджэт паступіла Br475 млн. падаткаў і іншых плацяжоў. Удзельная вага паступленняў ад прадпрымальніцкага сектара ў агульным аб'ёме плацяжоў Віцебскай вобласці склала 19 працэнтаў.

Усяго ад гэтай катэгорыі плацельшчыкаў у 2021 годзе ў казну паступіла Br55 млн падаткаў і іншых плацяжоў, што на Br10,9 млн больш за ўзровень 2020-га. Удзельная вага паступленняў ад ІП склала 2,2 працэнта ў даходах бюджэту вобласці, або 11,6 працэнта — у аб'ёме плацяжоў малога і сярэдняга бізнесу. Больш за 80 працэнтаў паступленняў ад ІП прыпадае на тры асноўныя даходныя крыніцы: падатак пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання (50,6 працэнта ў агульным аб'ёме плацяжоў ад ІП), адзіны падатак з ІП і іншых фізічных асоб (21,1 працэнта), падаходны падатак з даходаў ад ІП прадпрымальніцкай дзейнасці (11,8%).

Л. Антонаў

Паводле інфармацыі БЕЛТА

СВЯТОЧНЫ АДПАЧЫНАК

«ГАРАДОЦКАЯ ЛЫЖНЯ — 2022», СНЯГУРКІ І РЫБАЛКА

5 лютага ў Вараб'ёвых гарах адбылося свята «Гарадоцкая лыжня». На свяце не толькі выяўлялі мацнейшых у лыжных спаборніцтвах сярод прадпрыемстваў і арганізацый і ў індывідуальным заліку, але яшчэ правялі спаборніцтва «Клёвая рыбалка» для рыбакоў і забег Снягурак.

Вынікі лыжнай эстафеты сярод арганізацый і прадпрыемстваў раёна.

1 месца — вайсковая часць 94017, 2 месца — Цэнтр утылізацыі авіяцыйных сродкаў паражэння, 3 месца — Гарадоцкая цэнтральная раённая бальніца.

Вынікі эстафеты сярод установаў адукацыі. 1 месца — ГДАТК, 2 месца -БЫЧЫХІНСКАЯ ШКОЛА ім. І.М.АНТОНАВА, 3 месца — ДЮСШ.

Вынікі забегу Снягурак: «Самая спартыўная снягурка» — Абрамава-Бабаева Маргарыта (Цэнтр па забеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый Гарадоцкага раёна"; "Самая крэатыўная снягурка" — Тучынская Кацярына птушкафабрыка); "Снягурачка з казкі" — Таццяна Пушкова (РА РГА «Белая Русь»).

«Клёвая рыбалка» аб'яднаў 30 аматараў зімовай рыбалкі на гарадоцкай лыжні-2022.

Пераможцы рыбнай лоўлі ў камандным першынстве: 1 месца — філіял «Віраўлянскі» ЗП «Дзецкасельскі Гарадок»; 2 месца — Яслі-сад 2 г. Гарадка; 3 месца — Цэнтр па забеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый Гарадоцкага раёна.

Сяродрыбакоў перамогу атрымалі: 1 месца — Шыбут Юрый, 2 месца — Лукін Юрый, 3 месца — Слізень Аляксандр.

Пераможцы ў конкурснай праграме: «Самы хуткі ў свідраванні лункі» — Уласаў Валерый. «Самая маленькая рыба» — Лабоўка Мікалай. «Самая вялікая рыба» — Шыбут Юрый.

Віншуем пераможцаў і дзякуем усім удзельнікам культурна-спартыўнага свята за выдатны настрой і крэатыўныя эмоцыі, падораныя на "Гарадоцкай лыжні-2022"!

Л. Антонаў

ЗДАРОЎЕ

У ЧЫМ САКРЭТ ПОСПЕХАЎ СІСТЭМЫ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ Ў РАЁНЕ?

Павышэнне якасці і даступнасці паслуг. Такая задача стаіць перад сістэмай аховы здароўя Гарадоцкага раёна. Пра гэта паведаміў галоўны ўрач цэнтральнай раённай бальніцы Валерый Самсонаў.

Перажыўшы 2020-ы, думалі, што самыя вялікія цяжкасці для сферы аховы здароўя ўжо ззаду, — сказаў галоўдоктар. — Аднак у 2021-м каранавірус працягнуў трымаць медыкаў у напрузе, несучы новыя хвалі захворвання і небяспечна мутуючы. Часам даводзілася працаваць без сну і адпачынку. Аднак з гонарам магу сказаць, што медработнікі Гарадошчыны справіліся з гэтымі выклікамі. Ложкавага фонду, кадраў, кіслароду і патрэбных медпрэпаратаў хапала нават пры пікавых нагрузках. І гэта дазволіла захаваць не адно жыццё.

Акрамя таго, нам удалося выканаць асноўныя мерапрыемствы і паказчыкі Дзяржпраграмы «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека Рэспублікі Беларусь на 2021 — 2025 гады». Праўда, кавідныя абмежаванні істотна прыпсавалі развіццё пазабюджэтнай дзейнасці. Да пандэміі абслугоўвалі шмат расейцаў, якіх задавальняла суадносіны кошту і якасці ў нашай установе, пасля — іх паток практычна сышоў на нішто.

— Валерый Васільевіч, у чым сакрэт поспехаў сістэмы аховы здароўя Гарадоччыны?

— У раёне створана шырокая сетка фельчарска-акушэрскіх пунктаў і амбулаторый урача агульнай практыкі. У нас іх 15 і 6 адпаведна. Усе падраздзяленні абсталяваны належным чынам, там працуюць адданыя сваёй справе спецыялісты. Дбаем пра пераемнасць пакаленняў. Толькі мінулай восенню на Гарадокшчыну размеркаваны сем маладых спецыялістаў, у тым ліку два ўрачы — агульнай практыкі і ўльтрагукавой дыягностыкі. За кожным з іх замацаваны настаўнік, які дапамагае хутка асвоіць нюансы прафесіі. Акрамя практычных навыкаў, імкнемся данесці моладзі, што галоўнае ў нашай прафесіі — увага да пацыента. Добрае слова і спачуванне часам дзейнічаюць больш эфектыўна, чым лекі. Мы ж са свайго боку разам з мясцовымі ўладамі імкнемся забяспечыць учорашніх выпускнікоў усім неабходным у працы і побыце, у тым ліку выдзеліць жыллё і годны заробак.

Яшчэ адзін фактар поспеху — умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы. Рэгулярна праводзім бягучыя рамонты, абнаўляем медыцынскае абсталяванне, каб пашыраць спектр і паляпшаць якасць аказваемых паслуг. Так, у мінулым годзе за кошт дзяржавы атрымалі камплект ультрагукавой сістэмы, помпа інфузійных, праграмна-апаратны комплекс «Шлюз бяспекі». Таксама ўкараненне сучасных тэхналогій дало магчымасць павысіць аператыўнасць прыбыцця брыгад хуткай медыцынскай дапамогі да пацыентаў. Цяпер выклікі з раёнаў, якія знаходзяцца побач, паступаюць у адзіную цэнтральную службу 103, створаную ў Віцебску. Аўтамабілі на месцах абсталяваны сродкамі навігацыі і планшэтнымі кампутарамі. Калі сістэма вызначыць, што наша машына, якая знаходзіцца, напрыклад, у Пралетарску, хутчэй дабярэцца да хворага на Шуміліншчыне, то атрымае адпаведны сігнал. У некаторых выпадках падобная паваротлівасць дазваляе захоўваць жыцці, у прыватнасці, пры перадынсультных і перадінфарктных станах.

— Якія планы на бягучы год?

— Працягваць паступальнае развіццё нашай установы. Так, учора адкрылі медыка-сацыяльнае аддзяленне ў Гарадку. Яно прызначана для пенсіянераў, якія маюць патрэбу ў доглядзе і лячэнні. Раней такіх грамадзян адпраўлялі ў бальніцу сястрынскага догляду ў гарадскім пасёлку Езярышча. Гэта было неэфектыўна па многіх параметрах, у тым ліку эканамічных. Новае падраздзяленне дасць магчымасць не толькі зэканоміць бюджэтныя сродкі, але і павысіць якасць медыцынскіх паслуг. Таксама радуе, што ўдалося захаваць большасць медыцынскага персаналу з Езярышчанскай бальніцы: ім прапанавалі працаваць у Гарадку вахтавым метадам, прадугледзелі даплаты.

Л. Антонаў
паводле: vitvesti.by

КАНТРАБАНДА

ЗНІШЧЫЛІ ТОНЫ ЯБЛЫК

У Пскоўскай губерніі раздушылі экскаватарам 1,9 тоны кантрабандных яблыкаў з Беларусі, якія затрымалі побач з Гарадоччынай.

Пра гэта піша Reform.by, спасылаючыся на прэс-службу Паўночна-Заходняга міжрэгіянальнага кіравання Рассельгаснагляду.

Груз быў затрыманы супрацоўнікамі Пскоўскай мытні ва Усвяцкім раёне пры спробе ўвесці яго машынай на тэрыторыю Расіі міма фітасанітарных пастоў.

Згодна маркіровачным этыкеткам, краіна паходжання садавіны — Украіна, сцвярджаюць у Рассельгаснаглядзе. Але перад гэтым яны былі нібыта легальна імпартаваныя ў Беларусь. Фітасанітарных сертыфікатаў і іншых суправаджальных дакументаў пра паходжанне і бяспечнасць прадукцыі ў кіроўцы не было.

Па гэтым факце распачата справа аб адміністрацыйным правапарушэнні. А яблыкі пайшлі пад экскаватар.

Л. Антонаў

ПРАКУРАТУРА

СУД ЗА ПАГРОЗУ ЗАБОЙСТВАМ

Намеснік пракурора Гарадоцкага раёна паведаміў аб працы пракуратуры па прафілактыцы сямейнага гвалту за 2021 год: колькасць адміністрацыйных і крымінальных спраў. Таксама распавёў пра крымінальную справу супраць жыхара з в. Быкі, які душыў шыю жонкі і пагражаў забойствам.

Пракуратурай раёна сістэмна ў рамках ажыццяўлення нагляду за выкананнем заканадаўства аб прафілактыцы правапарушэнняў надаецца пільная ўвага прафілактыцы сямейнага гвалту.

Рэалізуючы паўнамоцтвы прадастаўленыя ч. 1 арт. 9.4 ПВКаАП Рэспублікі Беларусь у выпадку ўчынення дзеянняў, прадугледжаных артыкулам 10.1 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях, адміністрацыйны працэс можа быць пачаты пракурорам або па яго пісьмовым даручэнні службовай асобай органа ўнутраных спраў. Гэты працэс не падлягае спыненню ў выпадку прымірэння пацярпелых. з асобай, у адносінах да якой вядзецца адміністрацыйны працэс.

Дадзеная норма закона ўжываецца ў выпадку, калі ахвяра хатняга гвалту відавочна заплюшчвае вочы на здзейсненыя супрацьпраўныя дзеянні, не жадаючы працягваць сваякоў да адказнасці.

Пракуратурай раёна за 2021 год у адпаведнасці з арт. 9.4 ПВКаАП дадзена 87 даручэнняў у дачыненні да 87 асоб аб падрыхтоўцы спраў аб адміністрацыйным правапарушэнні па арт. 10.1 КаАП. Усе названыя асобы прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

Падобныя нормы прадугледжаны і ў Крымінальным кодэксе Рэспублікі Беларусь.

У адпаведнасці з ч. 5 арт. 26 КПК Рэспублікі Беларусь пракурор надзелены законнымі паўнамоцтвамі па ўзбуджэнні крымінальных спраў і пры адсутнасці заявы асобы, якая пацярпела ад злачынства.

Гэта адбываецца, калі падзея закранае істотныя інтарэсы дзяржавы і грамадства або ўчыненай у адносінах да асобы, якая знаходзіцца ў службовай або іншай залежнасці аб абвінавачанага. Таксама ўзбуджаюцца справы і тады, калі пацярпелая асоба па іншых прычынах не здольная. самастойна абараняць свае правы і законныя інтарэсы.

У 2021 годзе па справах прафілактычнай катэгорыі пры наяўнасці падстаў, прадугледжаных ч. 5 арт. 26 КПК Рэспублікі Беларусь пракуратурай раёна распачата 12 крымінальных спраў, з іх: 5 — па арт. 153 КК «Наўмыснае здзяйсненне лёгкага цялеснага пашкоджання»; 2 — па арт. 154 КК «Катаванне»; 5 — па арт. 186 КК "Пагроза забойствам, здзяйсненне цяжкіх цялесных пашкоджанняў...«Рэспублікі Беларусь.

Пракурорам раёна 7 чэрвеня 2021 была ўзбуджана крымінальная справа па арт. 186 КК у дачыненні да П. Устаноўлена, што П. 1954 года нараджэння 16 сакавіка 2021 г., знаходзячыся ў стане алкагольнага ап'янення, па месцы жыхарства ў в. Быкі учыніў сварку з жонкай. Сварка ўзнікла з асабістай непрыязнасці да сваёй «палавіны» і П. схапіў абедзвюма рукамі за шыю жонку. Пасля чаго муж працягваў здушваць шыю, слоўна выказаў пагрозу забойствам. Гэту пагрозу жонка ўспрымала рэальна і баялася яе ажыццяўлення.

Па месцы жыхарства П. характарызуецца адмоўна, паколькі злоўжывае спіртнымі напоямі, знаходзіцца на ўліку ў лекара-нарколага ва УАЗ "Гарадоцкая ЦРБ. Таксама на працягу года прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці па арт. 10.1 КаАП Рэспублікі Беларусь за хатні гвалт у адносінах да жонкі. У сувязі з гэтым пракурорам прынята рашэнне ў парадку ч. 5 арт. 26 КПК аб узбуджэнні крымінальнай справы.

Крымінальная справа разгледжана судом Гарадоцкага раёна з вынясеннем абвінавальчага прыгавору. Па гэтаму прысуду П. прызначана пакаранне ў выглядзе штрафу ў памеры 50 базавых велічынь.

Л. Антонаў
Паводле: gorodok.vitebsk-region.gov.by

РЕФЕРЕНДУМ

«В ТЕКСТ ОБНОВЛЁННОЙ КОНСТИТУЦИИ ЗАЛОЖИЛИ БОМБУ»

Колумнист «Народной воли» Светлана Калинкина отмечает в своем издании об уточнении в основной закон, которое означает возврат во времена СССР.

— Белорусам обещали, что обновленная Конституция будет рывком к демократии и народовластию, но в последний момент в текст была заложена бомба, — пишет Светлана Калинкина. — На народное обсуждение выносился проект Основного закона, в котором было зафиксировано, что «демократия в Республике Беларусь осуществляется на основе многообразия политических институтов, идеологий и мнений».

Однако в проекте, который предложен на референдум, формулировка изменена. Теперь часть первая статьи 4 гласит: «Демократия в Республике Беларусь осуществляется на основе идеологии белорусского государства, многообразия политических институтов и мнений».

Уточнение существенное. Потому что оно означает возврат во времена СССР, когда коммунистическая идеология была государственной, Компартия имела статус «руководящей и направляющей силы общества», а государственную политику априори надо было считать правильной и справедливой.

Устроили конвейер репрессий, расстреливали людей. Правильно!

Раскулачивали и выселяли с нажитых мест крестьян, уничтожили самый цвет сельского хозяйства. Слава Советской стране!

Голодомор. Так и надо!

Объявили антинаукой генетику. Партия не может ошибаться...

Работа за трудодни-палочки, ГУЛАГ, ввод войск в Афганистан, отсутствие в магазинах элементарных вещей в угоду гонке вооружений и поддержке стран Африки...

Всё соответствовало государственной идеологии. И теперь мы к этому возвращаемся. С тем лишь отличием, что в Конституции, по которой белорусам предложено жить в XXI веке, не предлагается однопартийная система.

Партий может быть несколько. Но из новой формулировки статьи Конституции вытекает, что все партии должны быть провластными. Гайдукевич со своими друзьями остается, а Борисов с социал-демократами — на выход!

И логика тут простая. Кто проводит государственную идеологию? Власть. Если вы против власти или ее каких-то действий, значит, это уже не та демократия, которая предусмотрена нашей Конституцией.

При этом что такое идеология белорусского государства, вопрос так до конца и не выясненный. Несмотря на то, что на эту тему написаны книги и учебники, курс идеологии преподают в вузах, идеологи работают на предприятиях. Но если попросить сформулировать четко и ясно, то внятного ответа не будет.

По содержанию, это, скорее всего, то, что скажет Лукашенко. Скажет «Придерживаемся политики многовекторности» — значит, многовекторность. Скажет «На Западе враги, а Беларусь — осажденная крепость» — значит, отгораживаемся от мира.

Если говорить о сути, то идеология белорусского государства в нынешней стадии — это иллюстрация старой советской песни: «Мы мирные люди, но наш бронепоезд стоит на запасном пути».

По форме... А формы нет. Потому что идеология государства — это национальная идея, объединяющая, мобилизующая, позволяющая людям разных убеждений прийти к осознанию общих ценностей, способствующая установлению в обществе атмосферы согласия и созидания.

На эту тему сказано много слов, написано много книг. Но национальную идею белорусское государство так и не сформулировало. Не скажешь же, что наша идея — сохранение у власти Александра Лукашенко и тех, кто рядом с ним.

Еще в конце XIX века белорусская интеллигенция поставила вопросы: «Откуда мы? Кто мы? Куда мы идем?» И сформулировала национальную идею о белорусской государственности.

Теперь у нас есть государство. Но где в этом государстве белорусы? Кто в этом государстве рядовые граждане? Куда мы движемся, руководимые государственной идеологией, сформулированной на уровне «за всё хорошее, против всего плохого»? Ответов на эти вопросы нет.

И теперь нам предложено согласиться с тем, что в Беларуси будет воплощена в жизнь армейская «шутка юмора»: «Пункт 1. Командир всегда прав. Пункт 2. Если командир не прав, читай пункт 1».

И это совсем не смешно.

Светлана Калинкина
www.nv-online.info

АНАЛІТЫЧНЫ ПОГЛЯД

“ЦУДАЎ НЕ БЫВАЕ — З АДЗІНСТВАМ СТАЛА ЗУСІМ КЕПСКА”

Экс-кандыдат у прэзідэнты-2006 Аляксандр Мілінкевіч расказаў «Филину» пра нязздзейсненую мару Лукашэнкі.

— Лукашэнка звярнуўся да беларусаў, што з'ехалі з краіны пасля падзей 2020 года. Маўляў, вяртайцеся, падайце на калені, кайцеся. На вашу думку, навошта сёння спатрэбілася такое «запрашэнне» вяртацца? Гэта спроба прадэманстраваць канчатковую перамогу над грамадствам? Ці завуаляваная пагроза: сядзіце за мяжой і не думайце вяртацца? І ці паедуць дамоў беларусы пасля такіх «прапаноў»?

— У гэтым шчырым звароце такая жаданая і нязздзейсненая мара мінулага «Года народнага адзінства»: усе на каленях — лаяльныя ўвесь час дзякуюць, «беглыя» бесперапынна каюцца.

Але цудаў не бывае. З адзінствам стала ну зусім кепска. Нявольнікі баяцца будучыні, таму яе і не маюць. Яе стварае не пуга, а грамадскі дыялог і ўзаемапавага.

Беларусы, якія пасля неверагодных пратэстаў у абарону годнасці аказаліся не па сваёй волі за мяжой, не адгукнуцца на непрыстойнае «запрашэнне» вяртання.

Прыйдзе час і абсалютная большасць з іх, адукаваных, неабыякавых, прыстойных, з высока паднятай галавой вернецца будаваць новую краіну — беларускую і еўрапейскую Беларусь на месцы ваяўнічай, агрэсіўнай тэрыторыі паміж Расіяй і Польшчай.

— Загучалі пагрозы адабраць маёмасць. Ці бачацца Вам тут гістарычныя паралелі? Якую пагрозу нясе гэтая ініцыятыва, калі яна будзе ўсё ж рэалізаваная, калі адбіранне маёмасці набудзе масавы характар?

— Экспрапрыяцыя — гэта шлях да самазабойства ўсялякіх дыктатур з таталітарызмамі.

Як у той прытчы пра бальшавікоў:

— Аб чым яны там крычаць на вуліцах? Яны хочуць, каб не было багатых.

— Дзіўна, а нашы продкі змагаліся, каб не было бедных...

У беларусаў абвостранае пачуццё справядлівасці, гэта была б гульня з агнём.

— Калі казаць агулам пра атмасферу ў краіне. Палітолагі гавораць пра сталінізацыю рэжыма. Ці згодны вы з такой думкай? Як доўга ўлада можа пратрымацца ў такім рэжыме, не маючы рэсурсаў, акрамя дапамогі з Масквы, што робіцца ўсё меншай?

— Мінулым летам вядомы быў пасол заходняй краіны ў Беларусі запытаўся ў мяне: «Як у вас справы?». Я адказаў — як у Польшчы ў час увядзення ваеннага становішча ў 80-х. Ён сумна ўсміхнуўся і адказаў — вы жывеце напярэдадні 1937 года.

Тады мне не хацелася верыць, тым больш, я ж на месцы, а ён недзе там. А дыпламат меў халодную рацыю, мы ж заўсёды думаем так, як нам прыемней.

Відавочна, што краіна рухаецца да сталінізма, пра які, не маючы дастаткова волі і веры, мы так і не сказалі праўды пасля Перабудовы. За гэты грэх зараз пакутуем.

Як доўга можа пратрымацца рэжым? Ведаю, што Паўночнай Карэі ў нас не пабудуеш, бо мы ў большасці ўжо дакладна не homo sovieticus. Дыктатура адыдзе, невядома толькі калі і якой цаной.

А яна можа быць і вялікай. Напрыклад, калі Пуціну ўсё ж захочацца вайны з Украінай, і Крэмль па-майстэрску разыграе так, каб яе распачаў Мінск у адказ на «памежную правакацыю бандэраўцаў». А Масква проста прыйдзе на дапамогу брацкаму народу.

Сяргей Васілеўскі
gazetaby.info

РОСТ ЦЭН

ЧАМУ РАСТУЦЬ ЦЭНЫ І КАМУ ГЭТА ВЫГАДНА?

Тэма росту цэн у апошні час не сыходзіць, як раней казалі, з газетных старонак. З інфляцыяй ніхто не можа даць рады, прадукты харчавання даражэюць прама на вачах, хатнія гаспадыні ў шоку... Рост цэн выгадны дзяржаве, абгрунтоўвае калумніст Office Life Віталь Чуясаў.

З апошніх навін яскравы прыклад: раскрыццё «змовы» ўладальнікаў баршчэвага набору — агароднінных баз, якія паднімаюць кошты на базавыя для харчавання беларусаў карняплоды. Я спецыяльна не выкарыстоўваю абарот «неабгрунтавана падымаюць», таму што «абгрунтаванні» ў той канфігурацыі эканомікі, якая склалася цяпер у свеце, могуць быць самыя камічныя. Прыкладаў тлумачэнняў росту цэн маса: ад крызісу сусветных лагістычных ланцужкоў і палітыкі раздачы практычна дарма грошай у ЗША бізнесу і насельніцтву да неўраджая грэчкі дзе-небудзь у сярэдняй паласе Расіі. Але тэма гэтай калонкі некалькі іншая — раскавесці, каму выгадны рост цэн.

Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі правяла маніторынг, які паказаў, што «павелічэнне кошту прадуктаў харчавання часам апярэджвае рост заробкаў».

Адказ на паверхні: рост цэн выгадны дзяржаве. Гэта зусім не парадокс, як можа падацца з першага погляду. Так, мы прывыклі, што якраз дзяржава ў асобе розных яе прадстаўнікоў найбольш актыўна «змагаецца» з інфляцыяй. Але любыя статыстычныя даныя пакажуць, што ў гэтай «барацьбе» дзяржава часцей за ўсё прайграе з буйным лікам і цэны няўхільна растуць. Тлумачэнне вельмі простае, і яно звязана з асаблівасцю фарміравання бюджэтных даходаў — у прыватнасці, з удзелам у іх падатку на дабаўленую вартасць (ПДВ).

Цяпер для беларускага бюджэту ПДВ — галоўны сістэмаўтваральны падатак. На 2022 год, напрыклад, ён павінен забяспечыць прыкладна 53 працэнты даходаў

(працяг на стар. 4)

РОСТ ЦЭН

(пачатак на стар. 3)

рэспубліканскага бюджэту, або больш за трэць кансалідаванага (з улікам мясцовых бюджэтаў). Гэта значыць ПДВ для бюджэту Беларусі — гэта святое, галоўная ікона, на якую павінны маліцца тыя, хто працуе на дзяржаву, адрасаты сацыяльных праграм, пенсіянеры і жыхары бюджэтадэфіцытных беларускіх рэгіёнаў, якія атрымліваюць трансферы з цэнтра для падтрымання сацыяльных стандартаў узору канца XX — пачатку XXI стагоддзя.

Не буду ўдавацца ў хітрасці ўскоснага падаткаабкладання, але калі простымі словамі, то дзейнічае няўхільнае правіла: падвышаюцца цэны — растуць паступленні ПДВ. Далей можна разважаць аб «інфляцыі чаканняў», маральных аспектах скнапасці і прагі нажывы ўдзельнікаў капіталістычнай, рынкавай, сацыяльна арыентаванай ці іншай эканомікі, але «правіла ПДВ» усё роўна будзе дзейнічаць.

ПДВ — вельмі зручны падатак у плане адміністравання. Не думаю, што мы ад яго адмовімся бліжэйшым часам. Так, калі ўспомніць ліхія 1990-я з галапуючай інфляцыяй, то давайце яшчэ раз на яго памолімся — шмат у чым менавіта ўвядзенню ПДВ мы павінны быць удзячныя за тое, што дзяржаўная бюджэтная сістэма худа-бедна выстаяла, сацыяльная сфера не абрынулася…

Выкладваючы справаздачы па інфляцыі, Нацбанк і Белстат заўсёды акругляілі лічбы да дзесятых, гэта значыць — да адной лічбы пасля коскі. Заўсёды. Але не ў гэты раз, піша праект «Кошт урада».

А што далей?

Польшча з гэтага тыдня часова адмяніла (!) ПДВ на прадукты харчавання. Хаця яны і так у іх абкладаліся па паніжанай стаўцы 5% супраць стандартных 23%. На канец 2021 года рост цэн на прадукты харчавання і безалкагольныя напоі ў гадавым вылічэнні ў Польшчы склаў 8, 6%. На колькі знізяцца (ці прынамсі перастануць расці) тамака цэны на ежу, сказаць пакуль цяжка.

Але мае знаёмыя беларусы, якія жывуць у Варшаве, і так пісалі, што ў польскіх супермаркетах цэннік у пераліку на беларускія рублі такі ж, як у Мінску. А яшчэ я чытаю перыядычна літоўскую прэсу, якая выходзіць на рускай. Апошнім часам там папулярныя гісторыі пра тое, як літоўцы ездзяць на закупы да суседзяў па Еўразвязе (зусім як у дакавідныя часы — жыхары Брэстчыны і Гарадзеншчыны). І на адной паездцы з тыднёвым закупам прадуктаў першай неабходнасці на сям'ю з чатырох чалавек эканомія складае 50% супраць цэн, якія дзейнічаюць у Літве: €200 (у пераліку на злотыя) супраць €300, якія прыйшлося б заплаціць у літоўскіх крамах. Так, гэта такі спецыфічны турызм, на аматара, але тым не менш…

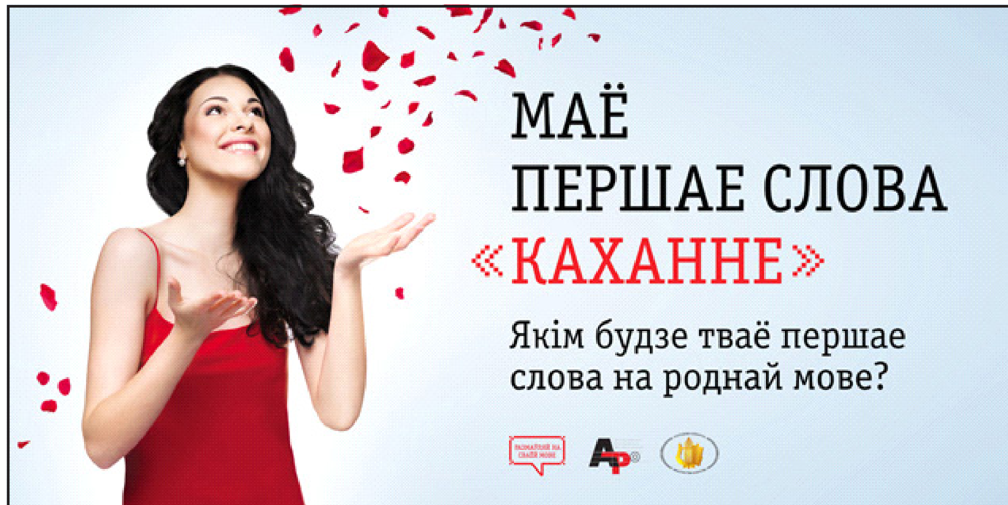
Таму брава польскаму ўраду — ён адзін з нямногіх у свеце (а ПДВ дзейнічае больш чым у 120 краінах свету) вырашыў з сябе пачаць барацьбу з інфляцыяй.

novychas.online

РУСІФІКАЦЫЯ

«ГЭТА ТАКІ ГРЭХ ПЕРАД БОГАМ…»

Паэт і грамадскі дзеяч Уладзімір НЯКЛЯЕЎ: «Нішчэнне ўсяго беларускага самімі беларусамі —гэта такі грэх перад Богам, што яго не адмаліць і ў сямі цэрквах».

«Расію я разумею. У 2024 годзе там выбары. Не будзе, канешне, сілавога захопу Беларусі, будзе паўзучая інкарпарацыя. Па сутнасці, ужо на сённяшні дзень Беларусь расійская» — пра гэта кажа Уладзімір Някляеў для партала «Народная воля»

Яны перакананы, што ў 2024 годзе яны выйдуць на адзіную валюту. Карацей, будзе выглядаць так, што Беларусь добраахвотна, хай і нефармальна, але далучылася да Расіі. Гэта, канешне, падыме палітычны рэйтынг Расіі, і на гэта яны разлічваюць. Яны так, але што мы — беларусы ва ўладзе ці ў апазіцыі? Мы што, можам неяк спавядаць гэтыя самыя ідэі? Мы што, самагубцы? Мы што, не бачым, як развіваецца свет?

Паглядзіце, што ў Італіі робіцца, што ў Іспаніі робіцца, у англічан што робіцца. Ірландцы хочуць быць ірландцамі. Нават тыя італьянцы, якія жывуць у Венецыі, кажуць: мы не італьянцы, мы венецыянцы. Так што песня пра зліццё народаў і нацый у нешта адзінае цэлае спяваецца даўно, але, па-мойму, гэта такая даволі фальшывая песня. Так, чалавецтва ёсць адно цэлае — гэта безумоўна, гэта арганізм адзіны, але кожны чалавек адрозніваецца ад кожнага чалавека. Так і нацыі і народы. А чым можна адрознівацца, калі мы страцім мову, культуру?

Нішчэнне ўсяго беларускага самімі беларусамі — гэта такі грэх перад Богам, што яго не адмаліць і ў сямі цэрквах. Да некага гэта ўрэшце павінна дайсці. Калі інакш нешта, то я тады дарма пражыў жыццё і нічога ў ім не зразумеў".

www.nv-online.info

МЕРКАВАННЕ

КАМУ І ПЕРАД КІМ ТРЭБА КАЯЦЦА?

Падчас нядаўняга Паслання Аляксандра Лука-шэнкі народу і парламенту не было звыклых авацый. Пляскалі слухачы падазрона рэдзенька, іх апладысменты выглядалі, кажучы па-народнаму, як адчэпнае.

Гэта заўважыў і сам выступоўца, пакрыўджана адрэагаваў і публічна папракнуў: маўляў, я тут перад вамі лістом сцялюся, а вы сваіх далоняў шкадуеце. Падобным чынам вырошвае апладысменты ў раённым Доме культуры сталічны спявак, чыя песенная кар'ера падыходзіць да завяршэння.

А неахвотна пляскалі дэпутаты і чыноўнікі таму, што пры ўсім жаданні паверыць у пачутае не маглі. Чаго быў варты, напрыклад, пасаж пра сотні тысяч іракскіх бежанцаў, расстраляных і закапаных польскімі памежнікамі на мяжы пад Гроднам. Такім «адкрыццям» пляскаць не падымаліся рукі нават у тых, хто на падобных форумах заўзята апладзіруе ўжо не першае дзесяціводдзе.

Заўважна ажывілася зала хіба разы тры-чатыры, калі эмоцыі Лукашэнкі ўсё ж перамаглі нашэсце сонных флюідаў, якія сяго-таго адольвалі проста перад тэлекамерамі.

У адным з выпадкаў пабудку сыграла наступная тырада, што прагучала як прэамбула да страшнага суда. Датычыла яна тых, хто пасля жніўня 2020 года быў вымушаны пакінуць Беларусь.

«Мой вам совет — кайтесь и становитесь на колени. Заплатите штрафные санкции за нанесенный ущерб. Хотя бы частично... Дальше будет хуже. Поэтому домой! На коленях! Ползком! Сопредседателями (камісіі па разглядзе спраў „збеглых". — М.С.) могут быть Генеральный прокурор и наш глашатай Григорий Азарёнок. И будем ориентироваться на решение этой комиссии».

Адразу ўявілася, як дзе-небудзь на Кургане Славы (гэткім сабе аналагу Паклоннай гары) засядае тая камісія, а да кургана на каленях паўзуць з-за мяжы тыя, хто вырашыў пакаяцца перад уладай. У вызначаны час ля кургана тармозіць «Тэсла» («падарунак Маска»), і Аляксандр Лукашэнка проста на капоце ўзгадняе спісы, рабалепна пададзеныя яму «глашатаем» Азаронкам...

Злавіў бы лося, ды не ўдалося, — гаворыць народная прыказка. Разбегліся грамадзяне далёка па свеце, нерат беларускага правасуддзя да іх не дастае. Той самы нерат, з якога ні ўзад, ні ўперад. А ўладзе хочацца, каб нерат той не пуставаў. Бо вяртанне блудных сыноў — карцінка эфектная яшчэ з часоў біблейскіх. Праўда, пасланне Лукашэнкі ў гэтым сэнсе спрацавала з дакладнасцю да наадварот. Калі хто і меркаваў вярнуцца, то цяпер дакладна ў родную краіну не паедзе. Пакуль не зменіцца ўлада.

Тут можна згадаць, як пасля Другой сусветнай вайны па лагерах перамешчаных асоб у Германіі ездзілі савецкія рэпатрыяцыйныя місіі і агітавалі беларусаў вяртацца на радзіму. Угаворвалі лёстачкамі, абяцалі райскае жыццё ў БССР. І сёй-той паддаўся на ўгаворы, сеў у падагнаны цягнік і паехаў у... ГУЛаг гадоў на дзесяць.

Аддамо належнае Лукашэнку — ён гаворыць адкрыта: прыпаўзайце, мы вас тут трохі засудзім, трохі аштрафуем, пракурорскую праверку зладзім, пакаяльныя відэаролікі запішам. Карацей, на літасць не разлічвайце. Плюс да таго адрасаванае апанентам «запрашэнне» прагучала на фоне бясконцых рэпрэсій і судзілішчаў, калі беларускія турмы папаўняюцца новымі і новымі палітвязнямі (іх ужо больш за 1000). Не спыняюцца і палітычныя звальненні — за ўдзел у пратэстных акцыях, за гумарныя кепікі з рэферэндуму, за допісы і лайкі ў інтэрнэце.

Дык навошта вяртацца? Ды яшчэ «паўзком і з пакаяннем»?

А калі задумацца, то за што і перад кім павінны каяцца, скажам, старшыні выбарчых камісій, якія на сваіх участках засведчылі паразу Лукашэнкі 9 жніўня? За што і перад кім павінны каяцца журналісты, якія спрабавалі данесці да народа небяспечную праўду? За што і перад кім павінны каяцца спартсмены і айцішнікі, настаўнікі і медыкі, прадпрымальнікі і акцёры, чыя віна толькі ў тым, што яны не жадаюць жыць у хлусні, не хочуць прыслухоўваць сагнутымі ў тры пагібелі лёкаямі на нячыстым валтасаравым гульбішчы?

Каяцца трэба зусім не тым, хто сёння змушаны жыць на ласкавым хлебе за мяжой, пакінуўшы тут старых бацькоў, любімую працу, утульныя хаты. Каяцца найперш трэба ўладзе — з самага верху да нізу. За тое, што дашчэнту растаптала яго вялікасць закон, кіруючыся незабыўным «не да законаў». За тое, што не пакарала фальсіфікатараў выбарчага працэсу, хоць іх прозвішчы неаднаразова агучваліся ў СМІ. За тое, што каты і забойцы сталі ў Беларусі недатыкальнымі....

Каяцца трэба перад народам. Бо смешна і недарэчна, калі пракурор і прапагандыст, якія атрымліваў на вуліцах аплявухі ад жанчын, выстаўляюцца як нейкі калегіяльны arbiter elegantiarum.

А пакаяўшыся — перадаць стырно ўлады ў чыстыя рукі. Не на спешна сабраным сумніцельным спосабам «усебеларускім сходзе», не пераемніку з загадзя вызначаным узростам «за пяцьдзясят». А абранаму ўсенародна легітымнаму прэзідэнту — на сумленных і празрыстых выбарах.

Інакш нічога добрага ні тых, хто вернецца з-за мяжы, ні тых, хто чакае іх тут, у нашай краіне не чакае.

Міхась Скобла

Публікацыя з № 9 газеты «Народная Воля»

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: leo592202@gmail.com Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 15.02.2022 у 15.25 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.